

Dr. Vilma Atkočiūnienė - Ekonomikos ir vadybos fakulteto, Verslo ir kaimo plėtros vadybos instituto profesorė, Aleksandro Stulginskio universitetas

Darbo patirtis:

16 metų darbo patirtis konsultuojant kaimo bendruomenes, vietos veiklos grupes ir kitus kaimo plėtros veikėjus kaimo plėtros strategijų ir projektų rengimo bei įgyvendinimo, bendruomeninių organizacijų vystymo klausimais.

21 metų darbo patirtis pedagoginiame ir moksliniame darbe. Mokslinių tyrimų tematikos sritys: kaimo socialinės infrastruktūros vystymas, kaimiškujų vietovių pokyčių valdymas, kuriant darbo vietas, diegiant inovacijas, stiprinant savivaldą. Dalyvauta ar vadovauta daugiau kaip 20 mokslinių tyrimų projektų, parengta daugiau nei 50 mokslinių straipsnių. El. paštas: vilma.atkociuniene@gmail.com, vkpvi@asu.lt

Rekomendacijos pranešimo „LIETUVOS KAIMO SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO SCENARIJAI“ pagrindu.

Kaimo vystymosi procesas yra nepakankamai darnus ir subalansuotas dėl įvairių priežasčių. Dedamos didelės pastangos darant įtaką kaimo socialinės infrastruktūros vystymuisi, tačiau per mažai nuoseklumo, sistemiškumo, orientacijos į ateities kartas, strateginius proveržius, nepereinama į kaitos erdvę. Kaimo socialinė infrastruktūra (KSI) – tai teritorinė ir erdvinė tarpusavyje susijusių ekonominės ir socialinės veiklos rūšių bei santykių, sudarančių sąlygas ekosistemų funkcionavimui, žmogiškojo, fizinio ir socialinio kapitalų kūrimui, kuriais naudojasi individai ir bendruomenė tenkindami savo individualius ir socialinius poreikius, sistema.

KSI vystymo scenarijus tikslinga kurti pagal 6 žingsnių seką:

1 žingsnis. Nustatyti vietovės tipą pagal KSI būklę ir KSI vystymosi modelį;

2 žingsnis. Nustatyti KSI vystymosi problemą kaimiškoje vietovėje.

3 žingsnis. Pagrindinių aplinkos jėgų identifikavimas;

4. Stipriausių aplinkos jėgų atranka (grupavimas ir rangavimas);

5 žingsnis. KSI vystymosi scenarijaus logikos pasirinkimas (projekcija);

6 žingsnis. KSI vystymosi galimybių ir apribojimų identifikavimas.

Pagal Lietuvos KSI būklę ir KSI sektorių vystymosi tendencijas gali būti išskirti trys KSI tipai: I tipas - labai gera ir gera KSI būklė, pralenkianti vietos gyventojų poreikius; II tipas - patenkinama KSI būklė, atitinkanti gyventojų poreikius; III tipas - labai bloga ir bloga KSI būklė, atsiliekanti nuo vietos gyventojų poreikių.

Tyrimai parodė, kad Lietuvos kaimo socialinės infrastruktūros vystymo strateginės išvalgos scenarijams formuoti gali būti:

- 1. Potencialo panaudojimas - integracijos ir kooperacijos tarp KSI sektorių, objektų, veiklų ir veikėjų stiprinimas;*
- 2. Blokuojamos galimybės - koordinuotos komunikacijos ir daugiašalės partnerystės tarp KSI vystymosi veikėjų skatinimas;*
- 3. Neišvengiamos galimybės - inovatyvus gamtos, kultūros ir žmogiškųjų išteklių panaudojimas, siekiant stiprinti vietos ekonomiką;*
- 4. Neišvengiamos grėsmės - socialinių gėrybių ir paslaugų organizavimo bei teikimo formų įvairinimas.*

KSI varomosios jėgos – pagrindiniai veiksniai, lemiantys bendrą priežastinį KSI vystymosi (kaip reiškinio) kontekstą, tai yra tai, kas sukelia ir skatina nagrinėjamus įvykius erdvinėje teritorinėje sistemoje: 1) KSI objektų tinklas; 2) KSI veiklos rūšys; 3) KSI veikėjai ir santykiai; 4) KSI vystymosi strateginio proveržio sąlygos.

Tyrimą atliko: ASU mokslininkų grupė: prof. dr. Atkočiūnienė Vilma, lekt. Aleksandravičius Alvydas, doc. dr. Kiaušienė Ilona, doc. dr. Vazonienė Gintarė, lekt. dr. Pakeltienė Rasa, dokt. Urmonienė Daiva, asist. Lukė Renata.